2024/2445

12.9.2024

# RIALACHÁN CUR CHUN FEIDHME (AE) 2024/2445 ÓN gCOIMISIÚN

**an 11 Meán Fómhair 2024**

**lena maolaítear i leith na bliana 2024 ar Airteagal 75(1), an tríú fomhír, de Rialachán (AE) Uimh. 1306/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle a mhéid a bhaineann le leibhéal na réamhíocaíochtaí le haghaidh bearta forbartha tuaithe a bhaineann le limistéar agus le hainmhithe**

TÁ AN COIMISIÚN EORPACH,

Ag féachaint don Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh,

Ag féachaint do Rialachán (AE) Uimh. 1306/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 17 Nollaig 2013 maidir leis an gcomhbheartas talmhaíochta a mhaoiniú, a bhainistiú agus faireachán a dhéanamh air agus lena n-aisghairtear Rialacháin (CEE) Uimh. 352/78, (CE) Uimh. 165/94, (CE) Uimh. 2799/98, (CE) Uimh. 814/2000, (CE) Uimh. 1290/2005 agus (CE) Uimh. 485/2008 ón gComhairle ([1]), agus go háirithe Airteagal 75(3) de,

De bharr an mhéid seo a leanas:

(1) De bhun Airteagal 104(1), an dara fomhír, pointe (a)(iv), de Rialachán (AE) 2021/2116 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle ([2]), beidh feidhm go fóill ag Airteagal 75 de Rialachán (AE) Uimh. 1306/2013 a mhéid a bhaineann leis an gCiste Eorpach Talmhaíochta um Fhorbairt Tuaithe, i ndáil le caiteachas arna thabhú ag na tairbhithe agus íocaíochtaí arna ndéanamh ag an ngníomhaireacht íocaíochta faoi chuimsiú chur chun feidhme na gclár forbartha tuaithe de bhun Rialachán (AE) Uimh. 1305/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle ([3]).

(2) De bhun Airteagal 75(1), an tríú fomhír, de Rialachán (AE) Uimh. 1306/2013 féadfaidh na Ballstáit réamhíocaíochtaí suas go 75 % a íoc le haghaidh bearta tacaíochta forbartha tuaithe a bhaineann le limistéar agus le hainmhithe faoi Rialachán (AE) Uimh. 1305/2013.

(3) Ag an gcruinniú a bhí ag an gComhairle Talmhaíochta agus Iascaigh an 15 Iúil 2024, d'iarr na Ballstáit ar an gCoimisiún maolú ar Airteagal 75(1) de Rialachán (AE) Uimh. 1306/2013 ionas gur féidir leis na Ballstáit réamhíocaíochtaí méadaithe a íoc chun aghaidh a thabhairt ar éigeandáil a tháinig chun cinn mar gheall ar mheascán eisceachtúil de theagmhais dhíobhálacha, lena n-áirítear ionradh leanúnach na Rúise ar an Úcráin, toradh ar na coinbhleachtaí sa Mheánoirthear chomh maith le teagmhais adhaimsire i lár, i ndeisceart agus in oirthear na hEorpa. Ag an gcruinniú comhpháirteach a bhí ag an gCoiste um na Cistí Talmhaíochta agus an Coiste um Chomheagrú na Margaí Talmhaíochta an 24 Iúil 2024, dheimhnigh na Ballstáit go mbíonn fadhbanna leachtachta ag a dtáirgeoirí talmhaíochta mar gheall ar theaglaim de theagmhais dhíobhálacha a d'imir tionchar ar phraghsanna ionchur talmhaíochta agus tráchtearraí talmhaíochta. D'iarr siad ar an gCoimisiún gníomhartha cur chun feidhme a ghlacadh ionas gur féidir réamhíocaíochtaí méadaithe a íoc le haghaidh na n-idirghabhálacha agus na mbeart uile i leith na bliana éilimh 2024.

(4) Le hionradh leanúnach na Rúise ar an Úcráin agus leis na coinbhleachtaí sa Mheánoirthear, tá an baol ann go gcuirfear síneadh leis na deacrachtaí atá ann cheana, amhail praghsanna arda ionchuir, agus go gcruthófar suaitheadh nua sa trádáil idirnáisiúnta earraí, lena n-áirítear atreorú trádála, rud a fhágfaidh go mbeidh costais agus moilleanna loingseoireachta níos mó ann. Cuireann forbairtí agus éiginnteachtaí den sórt sin brú aníos ar phraghsanna ionchuir. Cuireann na teagmhais sin isteach freisin ar phatrúin trádála agus imríonn siad tionchar suntasach ar phraghsanna tráchtearraí talmhaíochta agus ar mhargaí talmhaíochta.

([1]) IO L 347, 20.12.2013, lch. 549, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1306/oj.

([2]) Rialachán (AE) 2021/2116 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 2 Nollaig 2021 maidir leis an gcomhbheartas talmhaíochta a mhaoiniú, a bhainistiú agus faireachán a dhéanamh air agus lena n-aisghairtear Rialachán (AE) Uimh. 1306/2013 (IO L 435, 6.12.2021, lch. 187, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2116/oj).

([3]) Rialachán (AE) Uimh. 1305/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 17 Nollaig 2013 maidir le tacaíocht d'fhorbairt tuaithe ón gCiste Eorpach Talmhaíochta um Fhorbairt Tuaithe (CETFT) agus lena n-aisghairtear Rialachán (CE) Uimh. 1698/2005 ón gComhairle (IO L 347, 20.12.2013, lch. 487, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1305/oj).

(5) Tá praghsanna ionchuir, amhail fuinneamh agus leasacháin, ard i gcónaí i ngach earnáil talmhaíochta. Laistigh den Aontas, tá méadú tagtha, i gcomhréir leis an mboilsciú ginearálta, ar phraghsanna ionchur eile i gcás feirmeoirí agus oibreoirí biashlabhra, amhail táirgí cosanta plandaí agus cóireálacha sláinte ainmhithe, innealra agus pacáistiú, mar shampla. Mar sin féin, tá praghsanna tráchtearraí talmhaíochta, lena n-áirítear gránaigh agus beatha, fós réasúnta íseal, rud a laghdaíonn na corrlaigh bhrabúis d'fheirmeoirí. I roinnt Ballstát, tá an staid tar éis éirí an-deacair, ós rud é go bhfuil meath breise tagtha ar an gcóimheas praghais idir ionchur agus tráchtearraí i gcomparáid le 2023, go háirithe i gcás na dtáirgeoirí gránach agus beatha.

(6) Thairis sin, meastar go mbeidh tionchar diúltach ar tháirgeacht barr ag teagmhais dhíobhálacha mheitéareolaíocha a tharla le déanaí, amhail báisteach iomarcach, sioc déanach agus tuilte áitiúla i réigiúin áirithe, agus easnamh uisce, chomh maith le tonnta teasa, i roinnt codanna de lár, deisceart agus oirthear na hEorpa.

(7) Is dócha go gcruthóidh na himthosca sin fadhbanna leachtachta do tháirgeoirí talmhaíochta ar fud an Aontais, ós rud é go mbíonn tionchar ag na teagmhais dhíobhálacha ar phraghsanna ionchur agus tráchtearraí talmhaíochta. Is measa fós é sin mar gheall ar na rátaí arda úis ar mhargaí airgeadais na hEorpa. I bhfianaise na n-imthosca sin, ba cheart cead a bheith ag na Ballstáit réamhíocaíochtaí méadaithe a íoc i leith na bliana éilimh 2024 maidir le beart forbartha tuaithe a bhaineann le limistéar agus le hainmhithe chun aghaidh a thabhairt ar na fadhbanna leachtachta is dócha a bheidh ag táirgeoirí talmhaíochta ar fud an Aontais.

(8) Tá na bearta dá bhforáiltear sa Rialachán seo i gcomhréir leis an tuairim ón gCoiste um na Cistí Talmhaíochta agus ón gCoiste um an gComhbheartas Talmhaíochta,

TAR ÉIS AN RIALACHÁN SEO A GHLACADH:

*Airteagal 1*

De mhaolú ar Airteagal 75(1), an tríú fomhír, de Rialachán (AE) Uimh. 1306/2013, i leith na bliana éilimh 2024, féadfaidh na Ballstáit réamhíocaíochtaí suas go 85 % a íoc i leith na tacaíochta arna deonú faoin bhforbairt tuaithe dá dtagraítear in Airteagal 67(2) den Rialachán sin.

*Airteagal 2*

Tiocfaidh an Rialachán seo i bhfeidhm an tríú lá tar éis lá a fhoilsithe in *Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh*.

Beidh an Rialachán seo ina cheangal go huile agus go hiomlán agus beidh sé infheidhme go díreach i ngach Ballstát.

Arna dhéanamh sa Bhruiséil, an 11 Meán Fómhair 2024.

*Thar ceann an Choimisiúin*
*An tUachtarán*
Ursula VON DER LEYEN